

ALLMÄN STUDIEPLAN FÖR UTBILDNING PÅ FORSKARNIVÅ I PEDAGOGIK

Studieplanen är fastställd av Samhällsvetenskapliga fakultetsnämnden vid Stockholms universitet 2007-05-31. Reviderad 2008-05-12 och 2010-12-14.

1. Mål för utbildningen

För doktorsexamen skall doktoranden beträffande

Kunskap och förståelse

- visa brett kunnande inom pedagogik och en systematisk förståelse av forskningsområdet samt djup och aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av forskningsområdet,
- visa förtrogenhet med vetenskaplig metodik i allmänhet och med metoder i synnerhet
- visa förmåga till vetenskaplig analys och syntes samt till självständig kritisk granskning och bedömning av komplexa företeelser, frågeställningar och situationer.

Färdighet och förmåga

- visa förmåga att kritiskt, självständigt, kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar samt att planera och med adekvata metoder bedriva forskning och att granska och värdera sådant arbete,
- med en avhandling visa sin förmåga att genom egen forskning väsentligt bidra till kunskapsutvecklingen,
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt med auktoritet presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt,
- visa förmåga att identifiera behov av ytterligare kunskap,
- visa förutsättningar för att såväl inom forskning och utbildning som i andra kvalificerade, professionella sammanhang bidra till samhällets utveckling och stödja andras lärande.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- visa intellektuell självständighet och vetenskaplig redlighet samt förmåga att göra forskningsetiska bedömningar och
- visa fördjupad insikt i vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används.

INSTITUTIONEN FÖR PEDAGOGIK OCH DIDAKTIK

2. Behörighet och förkunskapskrav

2.1 Grundläggande behörighet

Grundläggande behörighet till utbildningen på forskarnivå har den som har

1. avlagt en examen på avancerad nivå eller
2. fullgjort kursfordringar om minst 240 högskolepoäng, varav minst 60 högskolepoäng på avancerad nivå eller
3. på något annat sätt inom eller utom landet förvärvat i huvudsak motsvarande kunskaper.

Fakultetsnämnden får för enskild sökande medge undantag från kravet på grundläggande behörighet om det finns särskilda skäl.

Övergångsbestämmelse:

Den som före den 1 juli 2007 uppfyllde kraven på grundläggande behörighet för tillträde till forskarutbildningen skall även därefter anses ha grundläggande behörighet för tillträde till utbildning på forskarnivå, dock längst till utgången av juni 2015.

2.2 Särskild behörighet

Utöver grundläggande behörighet krävs dessutom

- kunskaper i engelska motsvarande svensk studentexamen, till exempel godkänt resultat på något internationellt erkänt språktest som till exempel TOEFL.
- minst 90 högskolepoäng inom pedagogik, annat relevant samhällsvetenskapligt ämne eller motsvarande, varav minst 15 högskolepoäng skall utgöras av ett uppsatsarbete.

Kravet på kunskaper i engelska motiveras av att kurslitteratur till övervägande delen är på engelska och att viss undervisning sker på engelska och en samhällsvetenskaplig skolning är nödvändig för att kunna tillgodogöra sig och aktivt delta i utbildningen.

3. Antagning

Antagning till utbildningen på forskarnivå sker efter utannonsering två gånger per kalenderår på institutionens webbsida. Sista ansökningsdag är 1 april respektive 1 november. Beslut om antagning tas sedan av institutionens styrelse.

Till ansökan om plats på institutionens utbildning på forskarnivå skall ges

- namn, födelseår och adressuppgifter där den sökande kan nås fram till antagningsbeslut fattats,

- vidimerade kopior av betyg och intyg, som visar att kraven på grundläggande och särskild behörighet är tillgodosedda,
- lista på producerade skriftliga arbeten av forskningskaraktär uppställd enligt gängse bibliografiska normer,
- producerat examensarbete på grundläggande akademisk nivå eller masteruppsats (inga andra skrifter skall bifogas ansökan),
- beskrivning av planerat avhandlingsprojekt inklusive arbetsplan och en beskrivning av hur det förhåller sig till för detta relevant pågående forskning vid institutionen.

Intervjuer kan genomföras i samband med urvalet men sker inte regelmässigt. Sökande, vars utbildning i sin helhet finansieras av annan arbetsgivare än universitetet, kan lämna ansökan vid annan tidpunkt och till sådan ansökan bifogas utöver ovanstående fullständig finansieringsplan undertecknad av arbetsgivaren.

4. Urval

När grundläggande och särskild behörighet är tillgodosedda görs en kvalitativ bedömning av den sökandes avhandlingsplan och av tidigare arbeten. Störst vikt läggs vid den sökandes avhandlingsplan. I denna bedöms

1. problemformuleringens relation till annan forskning, teoretisk relevans, originalitet, realism och stringens,
2. vetenskaplig och metodologisk medvetenhet och mognad,
3. arbetsplanens realism samt
4. relationen till den handledningskompetens som finns vid institutionen.

I tidigare arbeten bedöms, utöver punkterna ett och två ovan, självständighet i uppläggning och analys.

5. Utbildningens innehåll och uppläggning

5.1 *Utbildningens uppläggning*

Utbildningen innefattar litteraturkurser motsvarande 90 högskolepoäng samt ett avhandlingsarbete motsvarande 150 högskolepoäng (möjlighet finns för avgång med licentiatexamen med 45 högskolepoäng för litteraturkurser och 75 högskolepoäng för en licentiatuppsats). Utbildningens praktiska uppläggning planeras tillsammans med handledarna.

5.2 *Handledning samt studie- och yrkesorientering*

I samband med antagningen till utbildningen på forskarnivå tilldelas doktoranden en huvudhandledare samt en biträdande handledare. Omedelbart vid studiernas början träffas överenskommelse mellan de två handledarna och doktoranden om hur handledningen skall utformas och hur ansvarsfördelningen skall se ut.Handledningens mål är att stödja och hjälpa doktoranden att fullfölja sitt avhandlingsarbete, hjälpa doktoranden till en bredd i sitt kunnande samt att introducera doktoranden i de forskningsmiljöer och fora, nationella och internationella, som är relevanta med hänsyn till doktorandens avhandlingsarbete. Handledningen är i så måtto att betrakta som ett mentorskap till vilket också hör att orientera om doktorandens kommande arbetsmarknad.

5.3 *Individuell studieplan*

Doktoranden skall tillsammans med sina handledare upprätta en individuell studieplan. Den första studieplanen upprättas omedelbart efter antagningen och aktualiseras och revideras sedan årligen till en av institutionen fastställd tidpunkt. Anvisningar för upprättandet av individuell studieplan finns på institutionens webbsida.

6. Kurser och tillgodoräknande

I utbildningen ingår obligatoriska kurser som bland annat behandlar forskningsmetod och etiska frågor i samband med forskning. Dessutom erbjuds tematiskt orienterade kurser i anslutning till aktuella forskningsprogram vid institutionen. Efter överenskommelse med handledare kan också kurser vid andra institutioner eller lärosäten ingå i utbildningen.

Kurser från andra årets studier inom masterprogram kan tillgodoräknas inom utbildningen på forskarnivå. Alla frågor om tillgodoräknande avgörs av handledare och i sista hand av ansvarig för utbildningen på forskarnivå.

7. Avhandling och disputation

7.1 *Avhandlingen*

Kravet på en godkänd avhandling är att den skall ge ett icke oväsentligt tillskott till vår vetenskapliga kunskap. Avhandlingen kan skrivas som en monografi eller som en så kallad sammanläggningsavhandling, vilket innebär att doktoranden under studietiden publicerar artiklar, som sedan förs samman till en volym med en sammanbindande text.

Kravet på en godkänd monografi är att den omarbetad kan tänkas bli accepterad som en artikel i en välrenommerad internationell vetenskaplig tidskrift.

Normen för en sammanläggningsavhandling är fyra artiklar, varav minst två skall vara presenterade för en internationell publik, samt en sammanbindande text som visar att de ingående artiklarna belyser samma problemområde. Här kan emellertid kraven växla starkt beroende på publiceringsform för de ingående artiklarna, deras kvalitet och andra faktorer.

7.2 *Disputation*

Avhandlingen försvaras vid en offentlig disputation. Denna följer de regler som gäller vid den samhällsvetenskapliga fakulteten vid Stockholms universitet, vilka föreskriver att där skall vara en opponent som inte tillhör Pedagogiska institutionen och att avhandlingen skall bedömas av en betygsnämnd bestående av tre alternativt fem personer. Avhandlingen bedöms som godkänd eller icke godkänd.

8. Examen

Efter fullgjort och godkänt disputationsprov och efter godkänt examinerade 90 högskolepoäng i litteraturkurser kan den studerande ansöka om examensbevis. Motsvarande gäller för uttagande av licentiatexamen, men då efter godkänt examinerade 45 högskolepoäng i litteraturkurser.

9. Övriga anvisningar

Ytterligare information om utbildningen på forskarnivå vid Pedagogiska institutionen finns att tillgå på institutionens webbsida.